

Clara Holst (1868-1935) – språkforsker fra Oslo

Clara Holst var rebellen som måtte gi tapt. Ti år før norske kvinner fikk stemmerett, i 1903, disputerte Clara Holst ved Universitetet i Oslo, det var hun den første norske kvinnen som gjorde. Clara Holst var Norges første kvinnelige filolog og den første norske kvinnen med språklig-historisk embetseksamen. Hun studerte ved universitetene i Cambridge, Sorbonne, Leipzig, København og Berlin, og fordi hun var kvinne fikk hun aldri muligheten til å finne ut hvor langt hun kunne ha nådd.

Clara Holst ble født inn i en familie av akademikere. Bestefaren hennes var den første i Norge som tok en doktorgrad, og Clara Holsts drøm var å følge i sin bestefars fotspor. Forskjellen var bare at mens alt lå til rette for at Clara Holsts bestefar kunne bli den første, var det ingenting som lå til rette for at Clara Holst kunne få sine drømmer oppfylt.

Like vel, i 1903, ni år før Kristine Bonnevie ble Norges første kvinnelige professor, disputerte Clara Holst på en avhandling om nedertyske lånnord i nordisk. Den «Første Kvindelige Doctor» var en liten sensasjon, og både Morgenbladet og Aftenposten refererte prøveforelesningene hennes. Holsts prøveforelesninger var så populære at universitetet måtte flytte dem til et større auditorium. Spesielt kvinner lot seg begeistre og møtte opp for å lytte til Clara Holst - og nettopp dette sier så mye om hvor viktig det er å ha forbilder som ligner en selv.

Selv med doktorgrad var det umulig for Holst å bli ansatt ved universitetet i Oslo. Som så mange andre briljante norske kvinner var hun tvunget til å reise til USA, der hun fikk jobbe som foreleser, først ved Wellesley college nær Boston og siden ved Universitetet i Kansas.

I 1910 utlyste Kirke- og undervisningsdepartementet en stilling som tysklærer ved Hamar katedralskole - en jobb Clara Holst naturligvis var overkvalifisert for. Holst søkte jobben, og fikk den, men da hun oppdaget at to eldre mannlige lærere, langt mindre kvalifisert enn henne, skulle undervise på gymnasnivå mens hun skulle ha begynnerundervisning, ba hun om å få fratre stillingen.

Og her slutter de fleste spor etter Clara Holst. Holst trakk seg tilbake, og arbeidet aldri i akademisk verden igjen. Hvis hun drev med forskning så gjorde hun ingen forsøk på å få det publisert. Vi vet at hun bodde sammen med søsteren sin fram til hun døde, og hun ligger begravet på Vår frelsers gravlund i Oslo. Det er umulig å si hva som gikk tapt da Clara Holst ble presset ut av akademisk verden. Hun var et helt åpenbart talent som aldri fikk lov til å finne ut hva hun var god for, og hvor langt hun kunne nå.

I 1912 ble Kristine Bonnevie Norges første kvinnelige professor da hun ble ansatt ved Universitetet i Oslo, og i 2014 var det for første gang flere kvinner enn menn som tok doktorgrad i Norge. Alt dette fordi Clara Holst hadde gått først, og vist at det var mulig for kvinner å hevde seg i akademisk verden.

«You can't be what you can't see»

Marian Wright Edelman

I 2003, på hundreårsdagen for Holsts disputas, åpnet «Clara Holsts auditorium» på Universitetet i Agder. I 2006 ga Ernst Håkon Jahr ut biografien «Clara Holst – kvinnelig pionér i academia i Norge». På Kvinnedagen i 2019 fikk administrasjonsbygget til OsloMet navnet Clara Holsts hus.

11. november 1903, godt og vel en måned før Clara Holst disputerte, ble en av prøveforelesningene hennes annonsert i Kongsberg Blad

<https://www.nb.no/items/91567dd0d884c657122bce632c018818?page=1&searchText=%22clara%20holst%22>

Foto:Ukjent

Gleditsch-prosjektets julekalender er laget i samarbeid med [Soroptimist International Norway](#), [Stiftelsen Dam](#) og [Kulturrådet](#)

[#gleditschprosjektet](#) [#julekalender](#) [#godjul](#) [#feminisme](#) [#likestilling](#)
[#ICantBelieveIStillHaveToProtestThisShit](#)

